

วิธีการสร้างความรู้

สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

วิธีการสร้างความรู้

(Methodology of Knowledge Creation)

อิทธิโร โนนากะ Ph.D.

ศาสตราจารย์

คณะบัณฑิตวิทยาลัยยุทธศาสตร์องค์กร มหาวิทยาลัยโตเกียว

ศาสตราจารย์แห่งความรู้ดีเด่นรางวัลซีรอกซ์

มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย วิทยาเขตเบริกเลย์

โนบุรุ คอนโนะ

ประธานและซีอีโอ

บริษัทคอลัมน์

ศาสตราจารย์รับเชิญ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทามะ

แพทริก ไสน์โบลเลอร์ Ph.D.

คณะวิทยาการจัดการรอตเตอร์ดัม

มหาวิทยาลัยเอราสมุส รอตเตอร์ดัม

ស្ទង់មតិសាធារណៈ

ការស្ទង់មតិសាធារណៈ
អំពីការអនុវត្តកម្មវិធី
បង្កើនស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច

คำนำ

สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นโดยการแปลเอกสารต้นฉบับภาษาอังกฤษ เรื่อง Methodology of Knowledge Creation ของ Prof. Dr. Ikujiro Nonaka ผู้เป็นเจ้าของแนวคิดเกี่ยวกับ วิธีการสร้างความรู้ SECI (เซกิ) อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการสร้างความรู้ขององค์กร และเนื่องด้วยศาสตร์ที่ว่าด้วยความรู้ทั้งมวล คือ ศาสตร์แห่งปรัชญา เป็นเรื่องที่ยากและเข้าใจยาก ต้องใช้เหตุผลคิดค้นเพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้และความจริง ดังนั้นเนื้อหาในเอกสารเล่มนี้จึงได้บรรจุแนวคิดสำคัญของนักปรัชญาไว้ด้วย แม้ว่าจะเป็นเรื่องที่ยากและซับซ้อน แต่ก็มีคุณค่าต่อการทำความเข้าใจ อันจะก่อให้เกิดความตระหนักถึงคุณค่าสติปัญญาของมนุษย์ในองค์กร ที่ถือเป็นสินทรัพย์ที่มีค่าอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนองค์กรให้ถึงเส้นชัยแห่งความสำเร็จ ท่ามกลางกระแสของการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบัน

อย่างไรก็ตาม สารทั้งหมดในเอกสาร เรื่อง **วิธีการสร้างความรู้** ที่ได้จัดแปลนี้ มิได้มีการนำเสนอสาระทั้งหมด แต่ได้ปรับย่อสาระ ถ้อยคำภาษารวมถึงการจัดลำดับของเนื้อหาสาระใหม่ เพื่อให้น่าสนใจและศึกษาได้ง่ายขึ้น โดยแบ่งเนื้อหาหลักๆ ออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย **ปรัชญาในฐานะที่เป็นพื้นฐานของความรู้ วิธีการสร้างความรู้ตามศาสตร์แห่งปรัชญา และการนำความรู้สู่การปฏิบัติ** เพื่อก้าวสู่ยุคของผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้และทักษะเป็นฐาน ในโอกาสนี้สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียนขอขอบคุณ Dr.Nonaka เป็นอย่างสูงที่ได้อนุญาตให้มีการแปลเอกสารดังกล่าวเป็นภาษาไทย ด้วยความมุ่งหมายที่จะเผยแพร่ความรู้ที่เป็นประโยชน์นี้ให้ขยายออกไปในวงกว้าง โดยเฉพาะในกลุ่มผู้บริหารรุ่นใหม่ที่จะเล็งเห็นถึงความสำคัญขององค์กรความรู้อันเป็นรากฐานแห่งความสำเร็จในสังคมโลกปัจจุบัน ซึ่งเปลี่ยนผ่านจากโลกแห่งยุคข่าวสารข้อมูลเป็นยุคสังคมความรู้

rich

rich

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ก - ข

ตอนที่ 1 : ปรัชญาในฐานะที่เป็นพื้นฐานของความรู้

1

● ความเชื่อที่จริงแท้เที่ยงธรรม

2

● พลาโต (427 – 347 ก่อนคริสตกาล)

4

● เดส์คาร์ตส์ (1596 -1650)

7

● ดิวอี้ (1859 – 1952)

12

● นิชิด้า (1870 – 1945)

17

● เฮเกล (1770 – 1831)

22

ตอนที่ 2 : วิธีการสร้างความรู้ตามศาสตร์แห่งปรัชญา

27

● การแบ่งประเภทวิธีการสร้างความรู้

28

● ความรู้แบบฝังลึก (Tacit) และความรู้
แบบประจักษ์ (Explicit)

29

● รูปแบบการสร้างความรู้

32

● การสร้างความรู้เพื่อการดำรงชีวิต

38

● กระบวนการพลวัตของวิชาชีพ

41

ตอนที่ 3 : การนำความรู้สู่การปฏิบัติเพื่อก้าวสู่ยุคของผู้ปฏิบัติงาน
ที่ใช้ความรู้และทักษะเป็นฐาน

49

● “ปรัชญา” กับการบริหารจัดการ

51

● ยุคของผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้และทักษะเป็นฐาน

53

● ความเสื่อมของสติปัญญากำลังคุกคามเศรษฐกิจชั้นนำ

56

● การคิดในระดับที่สูงขึ้นถือเป็นเรื่องจำเป็น

58

● บทส่งท้าย

62

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง

1. วิธีการสร้างความรู้ของพลาโต เดส์คาร์ตส์ นิชิด้า และดิวิต	28
2. การเปรียบเทียบความรู้แบบฝังลึกและความรู้แบบประจักษ์	30

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพ	
1. เอกภาพของนามและรูปในแนวคิดแบบตะวันออก	20
2. รูปแบบทั่วไปของการสร้างความรู้ หรือ SECI Model	33
3. รูปแบบของการสร้างความรู้และวิธีการสร้าง ความรู้ตามปรัชญา	36
4. รูปแบบการสร้างความรู้แบบวิชาชีพวิธี	42

